

REPUBLIKA
SLOVENIJA
V I Š J E
S O D I Š Č E

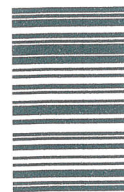
MARIBOR

VS0160992521

M PgP 1/2024-82

I Cpg 33/2025

04649811

OKROŽNO SODIŠČE V MARIBOR

Prejeto neposredno po pošti navadno - priporočeno
v _____ izvodih (z/s) _____ pril. in _____ podpis dne

28. 03. 2025

pisanje je telesirano z EUR _____ poštna priporočila: na regepis dne
sodna, upr. takea koškov je premalo za _____ EUR - prejetje: takea dragote
vrednosti (denar, takse, vrednomsica in pod.) Podpis pristojnega: sivea sodišča.

MALI DELNIČARJI
Vseslovensko združenje malih delničarjev
Panšičeva ulica 1, Ljubljana
Association of Small Shareholders

Prejeto: 03. 04. 2025

Sig. štev: _____

Odgovor dne: _____

SKLEP

Višje sodišče v Mariboru je v senatu, ki so ga sestavljale višje sodnice Danica Šantl Feguš kot predsednica ter Alenka Kuzmič in Vesna Rezar kot članici,

v postopku sodnega varstva nekdanjih imetnikov kvalificiranih obveznosti bank predlagateljev: **1. REPUBLIKA SLOVENIJA**, Gregorčičeva ulica 20, Ljubljana, **VLADA REPUBLIKE SLOVENIJE**, Gregorčičeva ulica 20, Ljubljana, MŠ: 5854814000, ki jo zastopa Državno odvetništvo Republike Slovenije, **2. DRUŠTVO MALI DELNIČARJI SLOVENIJE**, Tomšičeva ulica 1, Ljubljana, MŠ: 4009908000, **3. VSESLOVENSKO ZDRUŽENJE MALIH DELEŽNIKOV**, Hrenova ulica 13, Ljubljana, MŠ: 2301962000,

zaradi izdelave predhodnega mnenja,

o presoji reprezentativnosti med interesnima združenjima,

o pritožbi Društva malih delničarjev Slovenije zoper sklep Okrožnega sodišča v Mariboru M PgP 1/2024 z dne 24. 12. 2024,

na seji **6. marca 2025**

SKLENILO:

Pritožba se zavrne in sklep sodišča prve stopnje potrdi.

OBRAZLOŽITEV:

1. Z uvodoma navedenim sklepom je sodišče prve stopnje odločilo, da se za reprezentativno združenje šteje Vseslovensko združenje malih deležnikov (v nadaljevanju VZMD).
2. Proti temu sklepu se pritožuje Društvo malih delničarjev Slovenije (v nadaljevanju Društvo MDS). V pritožbi navaja, da je sodišče prve stopnje nepopolno ugotovilo dejansko stanje in napačno uporabilo materialno pravo, ko je štelo, da VZMD izpolnjuje prvi in najpomembnejši kriterij iz 5. člena Zakona o kolektivnih tožbah (v nadaljevanju ZKolt), to je obstoj neodvisnosti upravičene osebe, ki ni pod vplivom oseb, ki niso člani skupine, zlasti da ni pod vplivom oseb, ki imajo ekonomski interes za vložitev morebitne kolektivne tožbe ali predloga za potrditev kolektivne poravnave. Izpostavlja, da je Društvo MDS že v svojih dosedanjih vlogah zatrjevalo in dokazovalo, da se je VZMD za vlaganje postopkov zoper komercialne banke, Banko Slovenije in Republiko Slovenijo, povezal z različnimi odvetniškimi pisarnami in razlaščencem ponudil možnost sodelovanja pod pogojem plačila zneska, ki je enak trikratniku sodne takse, povečan za DDV. Očitno je tako, da je VZMD postopek, skupaj s sodelujočimi pisarnami, pretvoril v pridobitno dejavnost, zato ni mogoče šteti, da je neodvisen, saj je pod vplivom odvetniških pisarn, s katerimi sodeluje, in katerih cilj ni nujno enak cilju razlaščencev oziroma jim je celo nasproten. Poleg tega je VZMD zavezan, da deluje v dobro tistih razlaščencev, ki so pristopili k odškodninski tožbi, ne pa tistih razlaščencev, ki tožb niso vlagali. Ker je postopek po Zakonu o postopku sodnega varstva nekdanjih imetnikov kvalificiranih obveznosti bank (v nadaljevanju ZPSVIKOB-1) namenjen varstvu vseh razlaščencev in ne le tistih, ki so že tožili, ni pričakovati, da bo VZMD primarno ravnal v najboljšem interesu vseh razlaščencev, pač pa obstaja resna nevarnost, da bo v primeru konflikta interesov zaščitil interese povezanih odvetniških pisarn in razlaščencev, ki ga plačujejo, ne pa interesov večin razlaščencev, ki z njimi niso v pogodbenem razmerju. Ker je sodišče prve stopnje napačno presodilo, da VZMD izpolnjuje temeljni in primarni kriterij za reprezentativnost - neodvisnost, je izpodbijani sklep nepravilen in nezakonit. Pritožnik še dodaja, da se v tej luči kot bistveno izkaže delovanje in poslovanje Društva MDS, ki ni sklepalo pogodb z izbranimi razlaščenci, ni finančno motivirano za uspeh točno določenih razlaščencev in je vedno delovalo v najboljšem interesu vseh razlaščencev kot skupine. Zato je le društvo MDS dovolj neodvisno, da bo lahko zastopalo interese

vseh članov skupine in ne bo interesa večine članov žrtvovalo za doseganje interesov (samo) tistih članov, ki so zato plačali oziroma bodo dolžni plačati v primeru uspeha. Sodišče prve stopnje pa je tudi očitno spregledalo največji projekt Društva MDS, ko je leta 2012 izdalo Delničarski priročnik v nakladi 500.000 komadov A5, in ga brezplačno razdelilo v 500.000 poštnih nabiralnikov slovenskih gospodinjstev preko Pošte Slovenije in 3.000 komadov Delničarskega priročnika A4 formata, ki ga je brezplačno preko Pošte Slovenije po nekaj izvodov poslalo na vse javne in šolske ter univerzitetne knjižnice. Iz navedenih razlogov se zavzema za ugoditev pritožbi.

3. VZMD v odgovoru na pritožbo pritrjuje sprejeti odločitvi sodišča prve stopnje in predlaga zavrnitev pritožbe kot neutemeljene.
4. Pritožba ni utemeljena.
5. Sodišče druge stopnje ob preizkusu izpodbijanega sklepa v mejah razlogov, uveljavljanih s pritožbo, in v okviru uradnega preizkusa zadeve po drugem odstavku 350. člena Zakona o pravnem postopku (v nadaljevanju ZPP) v zvezi s 366. členom istega zakona ugotavlja, da je sodišče prve stopnje na pravilno in popolno ugotovljeno dejansko stanje sprejelo materialnopravno pravilno odločitev, pri tem pa ni storilo v pritožbi zatrjevanih niti uradoma upoštevni postopkovnih kršitev absolutne narave. Odločitev, ki jo je sprejelo, je tudi skrbno in zanesljivo obrazložilo, zato sodišče druge stopnje v izogib nepotrebnemu ponavljanju kot pravilne povzema razloge sodišča prve stopnje za sprejeto odločitev ter v zvezi s pritožbenimi navedbami le še dodaja.
6. V postopku sodnega varstva nekdanjih imetnikov kvalificiranih obveznosti bank, je sodišče prve stopnje začelo s postopkom za imenovanje skupine neodvisnih strokovnjakov za izdelavo izvida (ugotovitev) in mnenja (predhodno mnenje) o tem, ali je nekdanjim delničarjem oziroma delničarkam ali upnikom oziroma upnicam banke, katerih delnice banke ali obveznosti banke so deloma ali v celoti prenehale, ali drugim osebam, katerih pravice so prizadete zaradi učinkov odločbe Banke Slovenije, s katero je bil izrečen izredni ukrep prenehanja kvalificiranih obveznosti banke na podlagi 253.a in 261.a člena Zakona o bančništvu (nekdanjim imetnikom), zaradi učinka izrednih ukrepov nastalo prikrajšanje v višini, ki je višje od prikrajšanja, ki bi jim nastalo, če izredni ukrepi ne bi bili izrečeni.
7. V skladu s prvim odstavkom 23. člena ZPSVIKOB-1 lahko predlog za izdelavo predhodnega mnenja poda Vlada Republike Slovenije, Banka Slovenije ali neprofitno reprezentativno interesno združenje, ki deluje v najboljšem interesu nekdanjih imetnikov (reprezentativno združenje). Če predlog za izdelavo predhodnega mnenja poda več reprezentativnih združenj, se za reprezentativno združenje za potrebe 23. in 24. člena ZPSVIKOB-1 šteje tisto, ki je najbolj reprezentativno glede na kriterije, ki jih določa zakon, ki ureja kolektivne tožbe

(drugi odstavek 23. člena ZPSVIKOB-1). Ker sta predlog za izdelavo predhodnega mnenja v obravnavani zadevi poleg Vlade Republike Slovenije podali dve interesni združenji, Društvo MDS in VZMD, je sodišče prve stopnje z izpodbijanem sklepom odločilo, katero od navedenih združenj se šteje za najbolj reprezentativno glede na kriterije, ki so določeni v 5. členu ZKoliT.

8. Odločitev, da se za reprezentativno združenje v smislu določb ZPSVIKOB-1 šteje VZMD, je sodišče prve stopnje sprejelo z obrazložitvijo, da glede reprezentativnosti daje prednost VZMD, ker bo na podlagi presoje vseh relevantnih kriterijev lahko bolje zastopalo nekdanje imetnike kvalificiranih obveznosti bank, predvsem zaradi dosedanjih izkušenj pri uveljavljanju kolektivnih zahtevkov, izkazane primernosti človeških virov, pravnega znanja in mednarodnega udejstvovanja. Sodišče prve stopnje je menilo, da bo z vidika presojanja kriterijev oziroma okoliščin, ki so določene v drugem odstavku 5. člena ZKoliT, VZMD ustrezen zastopnik skupine, ki bo deloval pošteno in primerno ter v najboljšem interesu njenih članov. Dodalo je še, da je Društvo MDS zmoglo predlagati le enega kandidata za člana odbora, medtem ko je VZMD predlagalo potrebne tri kandidate.
9. Takšni presoji sodišča prve stopnje pritožnik neutemeljeno nasprotuje.
10. Sodišče v skladu z drugim odstavkom 5. člena ZKoliT pri ugotavljanju reprezentativnosti presoja, ali bo upravičena oseba ustrezen zastopnik skupine, ki bo deloval pošteno in primerno ter v najboljšem interesu njenih članov, pri čemer upošteva zlasti:
 - obstoj njene neodvisnosti in da ni pod vplivom oseb, ki niso člani skupine, zlasti, da ni pod vplivom oseb, ki imajo ekonomski interes za vložitev morebitne kolektivne tožbe ali predloga za potrditev kolektivne poravnave,
 - obstoj njenih finančnih sredstev, človeških virov in pravnega znanja za zastopanje skupine,
 - aktivnosti, ki jih je opravila z ozaveščanjem glede kršitve, ter aktivnosti, usmerjene v prostovoljno prenehanje kršitev in prostovoljno povrnitev oškodovanja s strani povzročitelja,
 - aktivnosti, ki jih je že opravila glede priprave kolektivne poravnave ali kolektivne tožbe ter glede organiziranja oškodovancev in komuniciranja z njimi,
 - število oškodovancev, ki je podprlo njene aktivnosti glede konkretnega primera množičnega oškodovanja,
 - njeno medijsko nastopanje in prisotnost ter razširjanje informacij o zatrjevani

kršitvi pravic in svoji nameri, da vloži kolektivno odškodninsko tožbo, morebitna nasprotja med posameznimi podskupinami v okviru skupine, obstoj in aktivnosti drugih upravičenih oseb ter morebitne izkušnje pri uveljavljanju kolektivnih zahtevkov.

11. Sodišče prve stopnje se je v izpodbijanem sklepu obrazloženo opredelilo do vseh kriterijev, potrebnih za presojo, katero od obeh združenj se glede na opisane kriterije šteje za bolj reprezentativnega in je tudi po presoji sodišča druge stopnje VZMD tisto, ki je v razmerju do Društva MDS bolj reprezentativno. Sodišče druge stopnje razlogom, ki utemeljujejo presojo sodišča prve stopnje, ki daje prednost VZMD, pritrjuje kot pravilnim in jih povzema, saj jim v bistvu ni kaj dodati.
12. Pritožnik v pritožbi izpodbija v bistvu le presojo enega izmed kriterijev, ki jih je sodišče uporabilo za presojo, to je kriterij neodvisnosti in zatrevanje neupoštevanja projekta Delničarski priročnik in njegovo številčno naklado.
13. Najprej je kot neutemeljen zavrniti očitek pritožnika, da je sodišče prve stopnje očitno spregledalo največji projekt Društva MDS, izdajo Delničarskega priročnika v nakladi 500.000 komadov. Sodišče prve stopnje je v točki 12 obrazložitve izpodbijanega sklepa v okviru presoje kriterija medijskega nastopanja in prisotnosti ter razširjanja informacij o zatrevani kršitvi pravic in svoji nameri, da vloži kolektivno odškodninsko tožbo, morebitna nasprotja med posameznimi podskupinami v okviru skupine, obstoja in aktivnosti drugih upravičenih oseb ter morebitne izkušnje pri uveljavljanju kolektivnih zahtevkov obrazložilo, da sta obe združenji izkazali medijsko nastopanje in prisotnost ter razširjanje informacij o zatrevanih kršitvi pravic. V tem pogledu je v obrazložitev sklepa povzelo trditve Društva MDS o njegovem razširjanju informacij o zatrevani kršitvi in tudi izpostavilo Delničarski priročnik, s katerim je navedeno društvo na poljudni način poskrbelo za informiranje in izobraževanje in tudi ni spregledalo trditev društva o nakladi tega priročnika. Tako ne drži, da je sodišče prve stopnje tovrstno aktivnost pritožnika spregledalo.
14. Je pa sodišče prve stopnje presojalo tudi izkazanost zatrevanih tovrstnih aktivnosti za VZMD, ki je, kot izhaja iz obrazložitve izpodbijanega sklepa, predložilo dokaze o njegovih številnih nastopih v medijih in o številnih prispevkih na temo bančnih izbrisov in nekdanjih imetnikov kvalificiranih obveznosti bank in v tem pogledu zaključilo, da je VZMD za razliko do Društva MDS pojasnilo in izkazalo izkušnje pri uveljavljanju odškodninskih zahtevkov.
15. Neutemeljeno pa je tudi pritožbeno uveljavljanje, da je sodišče prve stopnje zmotno presodilo, da VZMD izpolnjuje kriterije obstoja neodvisnosti. Dejstvo povezovanja in sodelovanja VZMD z odvetniškimi pisarnami namreč ne posega v izkazano neodvisnost tega združenja. Že sodišče prve stopnje je v izpodbijanem sklepu pravilno obrazložilo, da aktivnosti združenja pomenijo finančno

obremenitev, zato ni nedopustno, če člani pomagajo financirati aktivnosti združenja. Hkrati pa, kot utemeljeno izpostavlja v odgovoru na pritožbo VZMD, sodelovanje s številnim odvetniškimi družbami krepi njegovo kredibilnost in izkazuje strokovni pristop k reševanju problematike nekdanjih imetnikov. Na povsem pavšalni ravni in dokazno nepodprte so namreč pritožbene trditve o vplivu odvetniških pisarn na VZMD in trditve o obstoju resne nevarnosti, da bo v primeru konflikta interesov zaščitil interese povezanih odvetniških pisarn in razlaščencev, ki ga plačujejo, ne pa interesov večine razlaščencev, ki z njim niso v pogodbenem razmerju. Takšne pavšalne in dokazno nepodprte trditve zato na pravilnost presoje sodišča prve stopnje ne morejo vplivati.

16. Glede na obrazloženo je sodišče druge stopnje pritožbo zavrnilo kot neutemeljeno in potrdilo sklep sodišča prve stopnje (2. točka 365. člena ZPP).

Maribor, 6. marec 2025

Predsednica senata:
Danica Šantl Feguš, l.r.

VIŠJE SODIŠČE
V MARIBORU
Ta prepis je soglasen z izvornikom
Podpis pristojnega delavca sodišča:

Danica Šantl Feguš